

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 2054

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

LIBRARY OF CONGRESS
5
AUG 19 1982

CHANGING THE World's Greatest
Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, August 12, 1982

Nr. 149

IZRAELIS LEIS IŠVEŽTI PALESTINIEČIUS

ALTO METINIS SUVAŽIAVIMAS

Metinis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas šaukiamas spalio 30-31 dienomis. Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie, Čikagoje. Suvažiavimui skirtos dvi dienos, norint pagrįdžiau aptarti ALTO praeitų metų ir ateinančių metų darbus Lietuvos laisvinimo srityje. Suvažiavime bus sudaryta nauja ALTO valdyba.

Besirengiant Čikagoje spalio 30-31 dienomis įvyksiančiam ALTO suvažiavimui bei iškilus daugiau kitų svarbesnių reikalų, Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdis šaukiamas rugpjūčio 20 d. 7 val. 30 min. vak. ALTO būstinėje Čikagoje.

APIE VLIKO PIRMININKO LANKYMĄSI AUSTRALIJOS

VLIKo pirmininko dr. K. Bobelio, kuris yra ir Amerikos Lietuvių Tarybos garbės pirmininkas, kelionė į Australiją buvo labai sėkminga. Turėjo Lietuvai naudingų pastabėjimų su valdžios žmonėmis, Lietuvos reikalus plačiau išskleidė pasikalbėjimuose su spaudos žmonėmis, visur buvo šiltai sutiktas vietos lietuvių.

DEL JAV GEN. KONSULO LANKYMOSI PABALTIJY

Valstybės departamentė Pabaltijo reikalų skyriaus vadovė Mildred A. Patterson atsivertė rasta Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui dr. K. Sidlauskui, atsišepdama į jo pastairavimą dėl JAV gen. konsulo Leningrade Ints Silins lankymosi Lietuvoje.

Valstybės departamentė pareiškė savo rašte pažymti, kad tie lankymais nepažeidžia JAV politinės linijos — nepripažinti Pabaltijo kraštų inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. JAV konsulato tarnautojai lankymadieni panaudoja kiekvieną progą pažymėti tą nepripažinimo politiką. Mildred A. Patterson pažymti, kad JAV ambasadorius Maskvoje, kaip ir kiti aukštieji JAV pareigūnai, okupuotose kraštuose nesilanko.

(ALTO Informacijos)

— Angolos vyriausybė priza-dėjo Amerikai ir Prancūzijai, kad Kubos kareiviai bus išprašyti iš krašto, pirma negu ten bus pravešti rinkimai.

— JAV kariuomenės vadai norėtų 8% pakelti visiems kariams atlyginimą, tuo tarpu prezidento Reagano biudžetas numato 3% pakelimą.

KALENDORELIS

Rugpjūčio 12: Klara, Laimutė, Maudytė, Daubaras, Rite, Perkandis.

Saulė teka 5:56, leidžiasi 7:55. Oras giedras, šiltas.

SPADOLINI SUDARYS NAUJĄ VYRIAUSYBĘ

ROMA, Italija. — Prezidentas Sandro Pertini, išsikalbėjęs su Italijos politinių partijų vadais, vėl pakvietė krikščionių demokratų Giovanni Spadolini naujai vyriausybei sudaryti. Spadolini yra katalikų veikėjas, bet jis iki šio meto glaudžiai nebendradarbiavo su krikščionišomis demokratėmis. Praeitą šeštadienį Italijos kirkšč. demokratai nutarė glaudžiau dirbti su Spadolini.

Prezidentas antradienį ilgai išsikalbėjo su P. Longo, dabartiniu Italijos socialdemokratų partijos vadu. Longo papasakėjo prezidentui italų socialdemokratų poziciją planuojamų valstybės mokesčių reikalui.

Prezidentas Pertini yra įsitikinęs, kad Spadolini turėtų vėl sulipdyti koaliciją ir valdyti kraštą.

INDENAS VEDA KOVĄ PRIES GENEROLUS

LA PAZ, Bolivija. — 40 metų indenas Genaro Flores Santos veda kovą prieš Bolivijos generolus ir reikalauja leisti krašto žmonėms išsirinkti parlamentą ir vyriausybę.

1981 metais Bolivija valdė generolas Luis Garcia Meza. Jis įsakė kareiviams užimti varjokasyklas ir suimti streikuojančius darbininkus. Vario kasėjas Flores Santos buvo pašautas. Jis gulėjo ant kasyklos grindų, o šalia stovėjusieji du kariai ginčijosi, kuris gaus paskirtą sumą už Flores Santos suėmimą.

Pašautas indenas pagulėjo ilgai kasykloje. O kai nuvežė į ligoninę, tai jis jau negalėjo valdyti kojų. Paskui buvo perkeltas į vieną gerą ligoninę Prancūzijoje, bet Flores Santos vis tiek šiandien vežiojamas ratukais. Bolivijoje gen. Meza pats pasitraukė, atsistatydino ir gen. Toriello. Dabar kraštą valdo generolas Vildoso Calderon. Flores Santos reikalauja rinkimų ir demokracijos savo krašte, kad civiliai, o ne kariškiai, tvarkytų Bolivijos vidaus reikalus.

— Chicago-Fest šventėje buvo susirinkusi didelė minia F. Sinatra pasiklausyti.

Prez. Reaganas įtikinėja respublikonų partijos vadus, kad uždėtų kraštui bilijoninius mokesčius "skoloms mokėti".

Pavergtų Tautų Diena Čikagos centre. Susirinkusieji klausosi kalbėtojų. Matosi daug lietuvių, afganistaniečių, ukrainiečių.

(Jono Tričio nuotrauka)

PADETI JAM PAKELTI MOKESČIUS REAGANAS PRAŠO RESPUBLIKONUS

ATSTOVŲ RCMŲ UZSIENIO KOMITETAS NAIKINA PREZIDENTO ĮSAKIMĄ, DRAUDŽIANTI PARDUOTI STUMTUVUS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas trečdientį tirėjo išvažiuoti į Kaliforniją, bet jis nutarė dar bent vienai dienai pasilikti Washingtone ir aptvarkyti įstatymą valstybės mokesčiams kelti. Jeigu prezidentas nesiims iniciatyvos, tai visas reikalas gali subyrėti. Pirmon eilėn jis prašė respublikonų paremti jo planus šimto bilijonų valstybės mokesčiams kelti. Jeigu respublikonai prezidentui nepritaris, tai demokratų mokesčių kėlimui priešinsis.

Prezidentas nori sumažinti valstybės skolas, bet jis nemato kito kelio, kaip mažinti jas naujais mokesčiais. Prezidentas, uždėdamas bilijonus mokesčių, jų nenori net mokesčiais vadinti. Jis siūlo uždėdamus mokesčius vadinti skolomis ar kitais vardais.

Nori mokėti valstybės skolas

Prezidentui pavyko įtikinti Lyn Nofzigerį, bet jam buvo sunkiau aiškintis su patyruis finansininku Kemp. Jis nurodė, kad prezidentas ne skolas moka, bet rengiasi išleisti bilijonines sumas krašto apsaugai. Jeigu prezidentas apkraus krašto gyventojus naujais mokesčiais, o surinktus pinigus sunaudos moderniems ginklams gaminti, tai krašto finansiniai reikalai vargu ar pagerės.

Keli senatoriai nurodė prezidentui, kad jis, apkraudamas kraštą dar didesniais mokesčiais, pakenks respublikonams. Prezidentas atsakė, kad svarbesnis reikalams vadovauja prezidentas, o ne paskiri partijos nariai. Prezidentas respublikonams priminė, kad jis vadovauja, o jie privalo su juo bendradarbiauti arba trauktis į šalį.

Atstovas Henry J. Hyde pasisakė prieš mokesčių kėlimą, bet jis negali ramiai žiūrėti į nuolatinią lindimą į vis didesnes skolas. Jis yra įsitikinęs, kad reikia ką nors daryti. Jis pritaria prezidentui.

PRANCŪZAI PARDUOS GINKLUS ARGENTINAI

PARYŽIUS, Prancūzija. — Prancūzų vyriausybė paskelbė, kad nuo šios dienos ji ir vėl parduos ginklus Argentinos vyriausybei. Kol šio karas tarp Argentinos ir Britų, tai prancūzai buvo sustabdę ginklų pardavimą Argentinai.

Argentina pirmon eilėn rūpi lėktuvai, kuriuos Argentina naudojo Falklando salų kovose. Prieš mėnesį Argentinos aviacijos ministeris pareiškė, kad Argentina netrukus gaus lėktuvus. Kai kas manė, kad tuos lėktuvus pristatys Sov. Sąjunga. Dabar aiškėja, kad lėktuvai jau buvo užsakyti Prancūzijoje.

Britai pareiškė protestą dėl šio prancūzų žingsnio, bet prancūzų užsienio reikalų ministeris pareiškė, kad konfliktas dėl Falklando salų jau baigtas ir nėra jokios prasmės nepardavimui ginklų Argentinai. Prancūzai buvo sulaukę Argentinai labai reikalingus devynis Elen-dard srauninius lėktuvus.

Prancūzai parduos ir lengvus tankus

Kada buvo paskelbtas Europos Bendrosios Rinkos valstybių embargo Argentinos ginklams, tai prancūzų vyriausybė pareiškė, kad embargo pasibaigus, tai bus atstatyti britų ir Argentinos diplomatiniai ir prekybiniai santykiai.

Prancūzai atleido varžtus Argentinos užsakytiems ginklams, bet iki šio meto britų ir Argentinos santykiai dar neatstatyti. Argentinos vyriausybė vengia tų santykių, nes žino, kad britai reikalauja apmokėti visus nuostolius. Falklando ir South Georgia salose argentiniečiai padarė britams daug žalos.

Bet prancūzai neaukia, nes jiems rūpi kiti reikalai. Prancūzijoje buvo užsakyta 700 transporto sunkvežimių ir nedidelis kiekis lengvųjų tankų. Prancūzai laukia atnaujinti derybas ir pradėti išsiuntinėti tuos užsakytus ginklus.

PRANCŪZAI PARDUOS GINKLUS ARGENTINAI

PARYŽIUS, Prancūzija. — Prancūzų vyriausybė paskelbė, kad nuo šios dienos ji ir vėl parduos ginklus Argentinos vyriausybei. Kol šio karas tarp Argentinos ir Britų, tai prancūzai buvo sustabdę ginklų pardavimą Argentinai.

Argentina pirmon eilėn rūpi lėktuvai, kuriuos Argentina naudojo Falklando salų kovose. Prieš mėnesį Argentinos aviacijos ministeris pareiškė, kad Argentina netrukus gaus lėktuvus. Kai kas manė, kad tuos lėktuvus pristatys Sov. Sąjunga. Dabar aiškėja, kad lėktuvai jau buvo užsakyti Prancūzijoje.

Britai pareiškė protestą dėl šio prancūzų žingsnio, bet prancūzų užsienio reikalų ministeris pareiškė, kad konfliktas dėl Falklando salų jau baigtas ir nėra jokios prasmės nepardavimui ginklų Argentinai. Prancūzai buvo sulaukę Argentinai labai reikalingus devynis Elen-dard srauninius lėktuvus.

Prancūzai parduos ir lengvus tankus

Kada buvo paskelbtas Europos Bendrosios Rinkos valstybių embargo Argentinos ginklams, tai prancūzų vyriausybė pareiškė, kad embargo pasibaigus, tai bus atstatyti britų ir Argentinos diplomatiniai ir prekybiniai santykiai.

Prancūzai atleido varžtus Argentinos užsakytiems ginklams, bet iki šio meto britų ir Argentinos santykiai dar neatstatyti. Argentinos vyriausybė vengia tų santykių, nes žino, kad britai reikalauja apmokėti visus nuostolius. Falklando ir South Georgia salose argentiniečiai padarė britams daug žalos.

Bet prancūzai neaukia, nes jiems rūpi kiti reikalai. Prancūzijoje buvo užsakyta 700 transporto sunkvežimių ir nedidelis kiekis lengvųjų tankų. Prancūzai laukia atnaujinti derybas ir pradėti išsiuntinėti tuos užsakytus ginklus.

Bet blogiausia, kad sudėstytojai paskelbė streiką ir išsivaikščiojo. Vadovybei nieko kito nebeliko, kaip dirbtuves uždaryti.

BEGINAS NORI GAUTI IŠVEŽAMŲJŲ SĄRAŠĄ

SIRIJA SUTIKO PRIIMTI VAKARŲ BEIRUTO PALESTINIEČIUS, KITUS PRIIMS IRAKAS

JERUZALĖ, Izraelis. — Premjeras Menachem Beginas antradienį paskelbė, kad Izraelio vyriausybė, apsvarsčiusi diplomato P. Habibo paruoštą planą palestiniečiams išvežti iš vakarų Beiruto, principe tą planą priėmė.

Beginas tikrai pastebėjo, kad Izraelio vyriausybė nori turėti palestiniečių sąrašą su nurodymais, kur kas išvežamas. Toks sąrašas turės būti padarytas, nes joks lėktuvas nepriims keleivių, neturėdamas jų sąrašo. Bet iš antros pusės, Izraeliui tas sąrašas nėra būtinas. Svarbu, kad pats atkakliausias kovotojai būtų išvežti iš Libano, o Libano vyriausybė galėtų kraštą valdyti. Dabartiniu metu Libano vyriausybė yra bejėgė. Palestiniečiai turi savo kanuoles savo rankinės granatos, gali panaudoti kulkosvajdžius prieš Izraelio lėktuvus, turi kulkosvajdžius, šautuvus, revolverius ir didelius kiekius įvairios amunicijos. Buvo susirėmimų su Libano vyriausybe. Palestiniečių užpuolimai siek tiek aprimo, kai visos Libano politinės grupės sudarė vieną krašto vyriausybę ir organizuoti pradėjo siekti savarankiškos, nuo kitų nepriklausomos vyriausybės.

Ambasadorius Habib tarėsi su palestiniečių vadais, kurie iki šio meto yengė daryti pažad apie išvažiavimą, bet kai įsitikino, kad Izraelitai yra pasiryžę išnaikinti apsuptytus palestiniečius, tai jie sutiko išvažiuoti iš Beiruto. Saudi Arabija ir Egiptas buvo pasižadę įleisti dalį palestiniečių, bet tuo tarpu patys palestiniečiai dar nenorai skubiai išvažiuoti. Izraelitai reikalingus devynis Elen-dard srauninius lėktuvus.

Prancūzai parduos ir lengvus tankus. Kada buvo paskelbtas Europos Bendrosios Rinkos valstybių embargo Argentinos ginklams, tai prancūzų vyriausybė pareiškė, kad embargo pasibaigus, tai bus atstatyti britų ir Argentinos diplomatiniai ir prekybiniai santykiai.

Prancūzai atleido varžtus Argentinos užsakytiems ginklams, bet iki šio meto britų ir Argentinos santykiai dar neatstatyti. Argentinos vyriausybė vengia tų santykių, nes žino, kad britai reikalauja apmokėti visus nuostolius. Falklando ir South Georgia salose argentiniečiai padarė britams daug žalos.

Bet prancūzai neaukia, nes jiems rūpi kiti reikalai. Prancūzijoje buvo užsakyta 700 transporto sunkvežimių ir nedidelis kiekis lengvųjų tankų. Prancūzai laukia atnaujinti derybas ir pradėti išsiuntinėti tuos užsakytus ginklus.

Bet blogiausia, kad sudėstytojai paskelbė streiką ir išsivaikščiojo. Vadovybei nieko kito nebeliko, kaip dirbtuves uždaryti.

nutraukė vandenį bei elektrą. Troškūlys ir alkis kankina ne tik palestiniečius, bet ir vietos gyventojus libaniečius.

Izraelio premjeras pareiškė, kad Izraelis nenustatė laiko palestiniečiams išvažiuoti. Izraelis nori, kad palestiniečiai išvažiuotų greičiau, tada ir Izraelitai galės iš Libano pasitraukti.

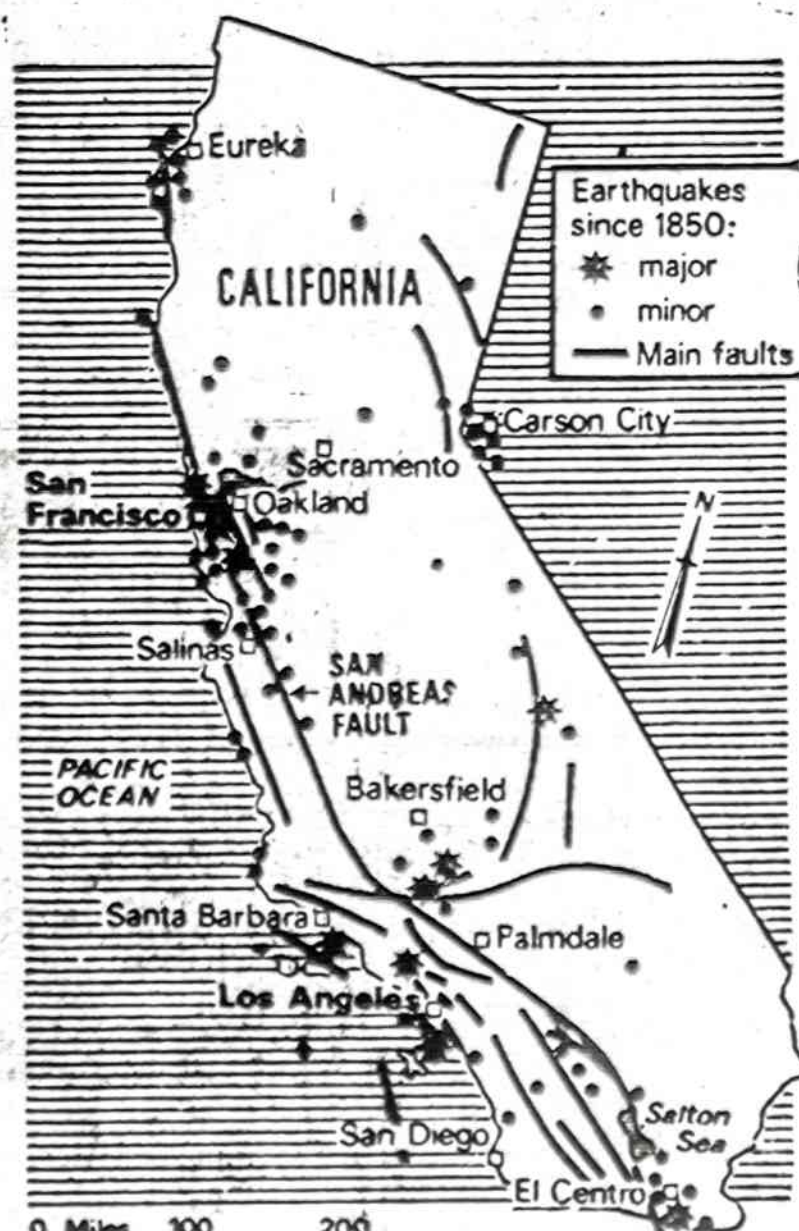
Izraelitai mano, kad dauguma palestiniečių išvažiuos į Siriją, bet dalis vadų nori pasiekti Saudi Arabiją.

Prancūzai sutiko permesti į Beirutą 800 savo apmokytų karių. Kada bus nustatyta saugi zona palestiniečiams, tai pastarieji atiduos prancūzams sunkiuosius ginklus. Palestiniečiai nenori važiuoti į Egiptą, nes bijo Egipto kariuomenės.

LAKONAI NENUVALĖ LEDŲ NUO SPARNŲ

WASHINGTON, D.C. — Anttradienį federalinė komisija paskelbė, kad šių metų sausio 13 dieną keleivinio lėktuvo Boeing 737 nelaimė įvyko dėl lakūno ir kapitono neapsižiūrėjimo. Lėktuvas iš Washingtono turėjo skristi į Tampa, Florida. Sparnai buvo apledėję ir apsnigti. Kapitonas turėjo pirma įskaiti nuvalyti ledus, o vėliau bandyti kilti, bet jis to nepadarė.

Kapitonas, pradėjęs kelionę, matė pavojaus ženklus. Jis turėjo tuojau nutūpdyti lėktuvą, bet jis panaudojo daugiau energijos, manydamas, kad lėktuvas pakils ir galės skristi. Lėktuvas nepajėgė pakilti ir pamazū, dėl perdidelio svorio, leidosi žemyn. Lėktuvo sparnas užkabino vieną tiltą, pslietė kelis automobilius, o vėliau nėrė į Potomac upe. 78 žmonės neteko gyvybės, tik 6 išsigelbėjo.

Kalifornijoje vakar drebėjo žemė, užversdama kelius.

V. PĖTVIO GYVENIMO BRUOŽAI

(Tęsinys)

Man užklausus kodėl jis ne-reaguoja į spaudoje tilpusias ne-teisingas žinias apie LSS įkūri-mą ir neišaiškina tikrosios įvy-kių eigos, Pūtvis atsakė maž-ding šiais žodžiais:

"Kai kūrėme Sąjungą, buvo neramūs laikai ir niekam mūsų tuomet nerūpėjo to darbo pa-tentavimas. Natūralu, kad ra-mesniais laikais, organizacijai į-gavus reikšmės, ieškoma jos į-sisteigimo sąlygų. Tai sveikinti-nas reiškinys. Dar bus visokių pasisakymų, bet tiesa pamazėle į viršų išplauks. Šaulių Sąjun-ga kūriau ne vienas. Turėjau daug nuosirdžių bendradarbių ir draugų. Laikui atėjus, jie pa-sisakys. Man pačiam nedera apie save rašyti, o kai klausai, tai pasakysiu.

Į Mato Šalčiaus ir Spaudos Biuro vyrų šaukiamų susirinki-mą atėjau savo tikslų vedamas. Tikėjauš įpiršti mintį kurti vi-sos Lietuvos mastu organizaciją su platesniais jau tau žinomais, uždaviniais. Bet man nesisekė. Mat, gaisro metu tolimesnės ate-ties idėjom nesidomima. Žavėjau si M. Šalčiaus patriotizmu ir jo įkarščiui, bet tuo metu jį tikinti-man nepavyko. Į partizaniško laikino pobūdžio šaulių skyriaus rėmus mano sumanymas netil-po. Vulgariai sakant, mano koja netilpo į M. Šalčiaus pasiūtą batą. Teko sūdintis naują batą, atseit, steigti savarankišką Kauno šaulių vienetą. Bet neteisini-ga būtų nuneigti M. Šalčiaus ini-ciatyvą ir jo isteigto šaulių skyriaus naudą. Juk tie patys vyrai ir M. Šalčiaus dalyvavo Kauno šaulių būrio ir visos Są-jungos steigime. Tad jie visi yra šaulių Sąjungos kūrėjai. Už savo draugus esu tik tuo laimingesnis, kad tautos išsilaisvimo idėjos man kilo dar prieš Didįjį karą. Kaimo ramybėje, kalėjim-ų ir tremties vienuosejė tu-

rečiau progos jas išmąstyti. Tu-mano filosofinių minčių dalis. Tad galėjau pirmai progai pasi-laikyti jas ir išreikšti. Matyti, atspe-ju tautos pasąmonėje gū-dėjusią mintį, nes Lietuvos kai-mas lengviau suprato ir priėmė šaulių S-gos idėją. Tuo būdu Sąjunga yra visos tautos kūri-nys".

Paklaustas, kaip jam tos idė-jos gimė ir susiformavo, Pūtv-is apytikriai atsakė šitaip:

"Esu kovotojų ainis. Augau ir brendau karštų patriotų, inte-lektualų, deju, lenkų tarpe. Iš pat jaunystės Mintaujoje ir Vo-kietijoje, Halėje bestudijuoda-mas domėjauosi tautų atgimimu ir jų išsilaisvinimo istorija. Ža-vėjauš šveicarų laisvės kovo-mis, jų pilietinio apsigynimo si-стема ir čekų sakalais kurie tau-či gavinę pasirinko kitokių me-todą sukurdami milžinišką fizi-ko auklėjimo ir kultūros orga-nizaciją.

Kai supratau, kad esu lietuvis ir nusikračiau protėvių užkrau-tos lenkiškumo naštos, visa širdi-mi palikau prie savo tautos gai-vinimo ir išsilaisvimo proble-mos. Gilinausi į lietuvių tautos pra-eitį. Susidomėjau jos apsigy-nimo būdais kada ant pilikakni-ųjų gynėsi visa tauta. Nors ir keista bet pilikaknių apsigy-nimo sistema mane sudomino len-ko mokslininkas Kšivickis (Lu-dwik Krywicki; 1859 - 1941). Betyrnedamas Lietuvos palia-kalnius, jis laukėsi pas mus ir mano paties žemėje, šilo-Pavė-župyje aptiko toki apsigynimo karnelį, apylinkės žmonių vadi-namą "Piliuku". Tomis temomis rašiau 1907 metais Giedrės apy-sakoje. Iš ištrėmimo iš Rusijos, bes-plaškydamas su valkais po Rusiją, revoliucijos kovų metu Novočerkaske pats dalyvavau-gatvių gyventojų suorganizuo-toje savisaugoje. Gatvių san-krūzoje budėdamas, naujiems laikams aūstant, planavau pilie-

Kursių mariose

čių savisaugos organizavimą Lietuvoje. Grįžus Lietuvon, 1918 m. pavasarį teko gintis nuo apylinkėje slautusių piešikų ir nukentėti nuo beužplūstančių rusų - bolševikų. Kaune, per spaudą iškviestas, nebūčiau il-kaig pasilikęs, jei nebūčiau galė-jęs savo idėjas įgyvendinti".

— Beje, Pūtvis pridūrė —

"Suomijos pavyzdys, kurį anks-čiau už mus išsilaisvino, mano įsitikinimais sustvirtino. Juk Suo-mijos šauliai, padėję laisvę at-gauti, neišsiskyrė, o dar sti-priau organizuojasi".

(Bus daugiau)

— Teisėjas, nubaudęs Pietu Korėjos evangelistą Sun Myung Moon kalėjimu ir pinigine bau-da, patarė jo nedeportuoti iš Amerikos. Tai būtų jau didė-lė bausmė.

ROCKFORDO NAUJIENOS

ATIDARYTAS NAUJAS KELIAS

Rugpjūčio 2 dieną buvo atida-rytas naujas 4 linijų kelias, ei-nantis iš pietų Rockfordo ligi 64 kelio. Įvažiavimas į šį kelią yra iš U.S. 20 Bypass prie rytinės pusės Alpine. Atidarymo iškilmes dalyvavo Gov. J. Thompson ir kiti valdžios parei-gūnai.

Iškilmės įvyko ant naujai pa-statyto Kishwaukee upės tilto. Ši upė, kuri teka pro Lietuvius (tark Lietuvosian) Parką, pasi-puošė gražiu aukštai iškeltu tiltu, kuris yra netoli parko. Gamtovaizdis, stebint nuo šio tilto, yra nepaprastai gražus. Apačioje tilto, kaip gyvatė, pas-kenkusi žalumnyuose, vingiuo-jasi Kishwaukee upė. Naujas kelias skrodžia derlingas lygu-mas, kurio abišalėse banguoja

ROCKFORDO NAUJIENOS

ATIDARYTAS NAUJAS KELIAS

kukurūzų laukai. Gov. J. Thompson, atidarys iš-kilmes, pažadėjo, kad jis dės pa-stangas šį kelią tęsti toliau, ir už menesio laiko galėsime nu-važiuoti ligi Rocheje. Rockfor-do Phantom Regiment orkest-ras sugrojo "America The Beau-tiful", ir kitas gražiai nuskambė-jusias melodijas.

Šis kelias, kuris buvo labai reikalingas pakeisti senąjį, tu-rės numerį Illinois 51. O senas pavadinimas 251 numeriu.

Rockfordo lietuviams šis ke-lias irgi turės reikšmės, ypatin-gai vykstantiems į Chicago 64 keliu, nes 20 mylių ruožą galės nuvažiuoti puikiu Illinois 51 ke-liu.

Po visų iškilmių, čia pat bu-vome pavaisinti kava su užkan-džiais.

Rockfordietis

BOMBĖ IMETE ANTISEMITAI

PARYZIUS. Prancūzija. — Vidaus reikalų ministeris Gas-ton Deferre antradienį pareiškė, kad Paryžiaus žydų košer val-gykloje granatą galėjo įmesti tarptautinės antisemitų grupės nariai. Nesenai ta pati grupė įmetė bombą į žydų įstaigą Lon-done, o kita grupė tą patį pa-darė Vienoje.

Paryžiaus žydų vadai norėjo suruošti didelį protesto demon-straciją prieš bombų mėtyimą į žydų įstaigas, bet vidaus reika-lų ministeris žydų vadus atkal-bėjo nuo tokio protesto. Jis tvirtino, kad antisemitai gali dar vieną bombą įmesti į protes-tuojančių miną ir padaryti dar daugiau žalos.

Izraelio premjeras Beginas patarė organizuoti žydų savi-saugos organizaciją, jeigu poli-cija nepajėgia suvaldyti tokių pasikėsintojų.

BANDĖ PASALINTI VENEZUELOS MINISTRĄ

PANAMA, sostinė. — Buvo pa-skildęs gandas, kad krašto pre-zidentas Rivas, įveltes į kokią sferą su Ambrosiano banku, tu-rėjo pasitraukti iš pareigų. Pa-rido, kad jį priverstė atsistaty-dinti gerai organizuota civilinė gvardija.

Dabar atėjo žinia iš Venezue-los, kad ir ten iš pareigų ban-

dyta pašalinti krašto apsaugos ministerį, bet jiems nepavyko. Jis laiku gavo žinią apie ruošia-mą peryersmą, turėjo progos imtis apsaugos priemonių. Kiti vyriausybės nariai nežinojo, kad ruošiamasi pašalinti krašto apsaugos ministerį.

KENJJOJE ŽUVO 145 MAIŠTININKAI

NAIROBI, Kenija. — Šių me-ų rugpjūčio 1 dieną jaunesnieji aviacijos karininkai pagrobė svarbiausią radijo stotį ir ban-dė pagrobti valstybės įstaigas, bet jiems nepavyko.

Dabar nustatyta, kad sukilimo ir maišinimo metu žuvo 145 maištininkai. Antradienį įvyko parlamento komisijos narių po-sėdis, kuriame vyriausybės na-rių buvo duota viso perversmo

SOUTH HAVEN, MICHIGAN

TRADICINIS MELYNIŲ FESTIVALIS

South Haven yra vadinamas tautine melynių sostine, nes plačioje apylinkėje auginamos gausiai melynės ir jos komerci-naliai auginamos, mašinomis jų derlius nuimamas mechaniniu būdu surišuojamos, pakuoja-mos ir dideliais kiekiais siunčia-mos į miestus ar eksportuoja-mos į kitus kraštus.

Šiemet melynių festivalis vy-ko nuo liepos 14 iki 16 dienos, su įvairiais programų atributais South Haven mieste.

Dienraštis South Haven Dai-ly Tribune liepos 12 d. festiva-lio progą buvo išleistas melyna-me popieriuje.

Pavasaris praėjo be vėlyves-nių šalny, tad ir uogų derlius yra gana geras, bet jos yra trū-pučių brangesnės, nei praeitais metais. Pačiam prisiskinant, jų kaina labai nevienoda: nuo \$5 iki 60 centų svaras.

Lietuviai ir kiti žmonės jų pri-sisuknyje, dažnai užsaldo saldy-tuvuose ir jų dažnas užtenka net iki sekancios vasaros mēly-nių derliaus.

VYSNIŲ DERLIUS UZSI-BAIGĖ

Vysnios šviežios ar išvirtos iš visų uogų yra pagirtos. Mėgsta jas žmonės, mėgsta jas ir paukš-tiai, kurie jas net neprinkusias drąško nuo medžių. Vysnių der-lius vakariniam Michigane bu-vo nepaprastai geras. Rūkšcios (tart) vysnios savo raudonomis sulčių kupinomis uogomis taip užplūdė savo medžius, kad ne-lapų nebuvo matyti, sviro žė-mėn, derliaus kupinos šakos.

Vaisių uogų konservavimo imonės nesiėmė visą derlių su-doroti, tad nemažai jų atliko so-duose. Pačiam prisiskinant, augin-tojai ėmė tik po 25 centus už svarą. Puikus buvo ir saldžių įvairių rūšių vysnių derlius. Uo-gavimas Casco apylinkėje ir sau-joms braukiau uogas nuo pas-virusių medžių šakelių. Tos rū-šies vysnios kainavo tik po 45 centus už svarą.

Gerai derliai pakeliui ateina vynuogių, slyvų, obuolių ir kriausių.

***

atskaityta. Žuvo 145, bet šiame skaičiuje yra keli, norėjusieji perversmo metu pasinaudoti svertimu turtu. Jiems buvo su-ruošti skubūs teismai.

Oficialų pranešimą spaudos atstovams padarė M. Bosre, di-džiausios parlamento politinės partijos sekretorius.

Šiame parlamento komisijos posėdyje dalyvavo ir presiden-tas Daniel arap Moi, kuris papa-sakojo, kaip jis palaikė ryšius su kariuomenės vadais.

INFLIACIJA ŽYGIUOJA, INFLIACIJA BUJOJA

Washingtono dėdes skelba, kad infliacija yra pristabdyta. Ji ji kol kas neturi tendencijos didė-ti. Tačiau gyvenimo praktikoje gaunasi atvirkšti rezultatai. Prieš pusantrų metų Chicagoje už skaitymui akinius mokejau truputį virš 60 dolerių. Tačiau čia, South Haven, už paprastus akiniams rėmus skaito 40 dole-rių ir už stiklus į juos— 80 dole-rių. Viso už juos 120 dolerių. Dar prie to reikia pridėti daktaro akių egzaminaciją, 35 dolerių. Čia jau nėra infliacija, bet tik-roji hyperinfliacija.

Kitas pavyzdys nei kiek nege-resnis. Bankas už paprastą są-skaitą moka tik 5 1/2%, bet jeigu skolines iš jo, tai mokės 16%. Seniau American National Bank už iš taupymo saskaitos išima-mą čekį nieko neskaitydavo. Vė-liau už tai ėmė 1 dolerį, o dabar jau ima po 2 dolerius. Nieko nuo stabaus, tai tikroji, taip vadina-ma Reaganomics.

J-15

1982 m. Š. AMERIKOS LIETU-VIŲ LAUKO TENISO-PIRME-NYBES

1982 m. Š. A. Lietuvos Lauko Teniso Pirmybės įvyks š. m. rugsėjo 18-19 d. d., Marquette Parko Teniso aikštėse, W. 67th St., & St. Louis, Chicago, Ill. Vykdo — Chicago Lietuvos Te-niso Klubas.

Pradžią — 9:00 AM. Registra-riją — 8:30 AM.

Programa: Vyrų A vienetas, Vyrų B vienetas, Vyrų Senjorų (45 m. ir vyresnių) vienetas, Jaunių (18 ir jaunesnių) vienetas, Mergaičių (18 m. ir jaun.) vienetas, Vyrų A dvejetas, Vy-rų B dvejetas, Moterų dveje-tas.

Klasifikacija — pagal žaidėjo amžių 1982 m. rugsėjo 18 d.

Dalyvauti leidžiama tik vie-name vienete, plius dvejete.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių žaidėjams, atlikusiems 1982 m. metinę ŠALFASS nario registraciją. Kas dar neatlikę — galės tai padaryti vietoje.

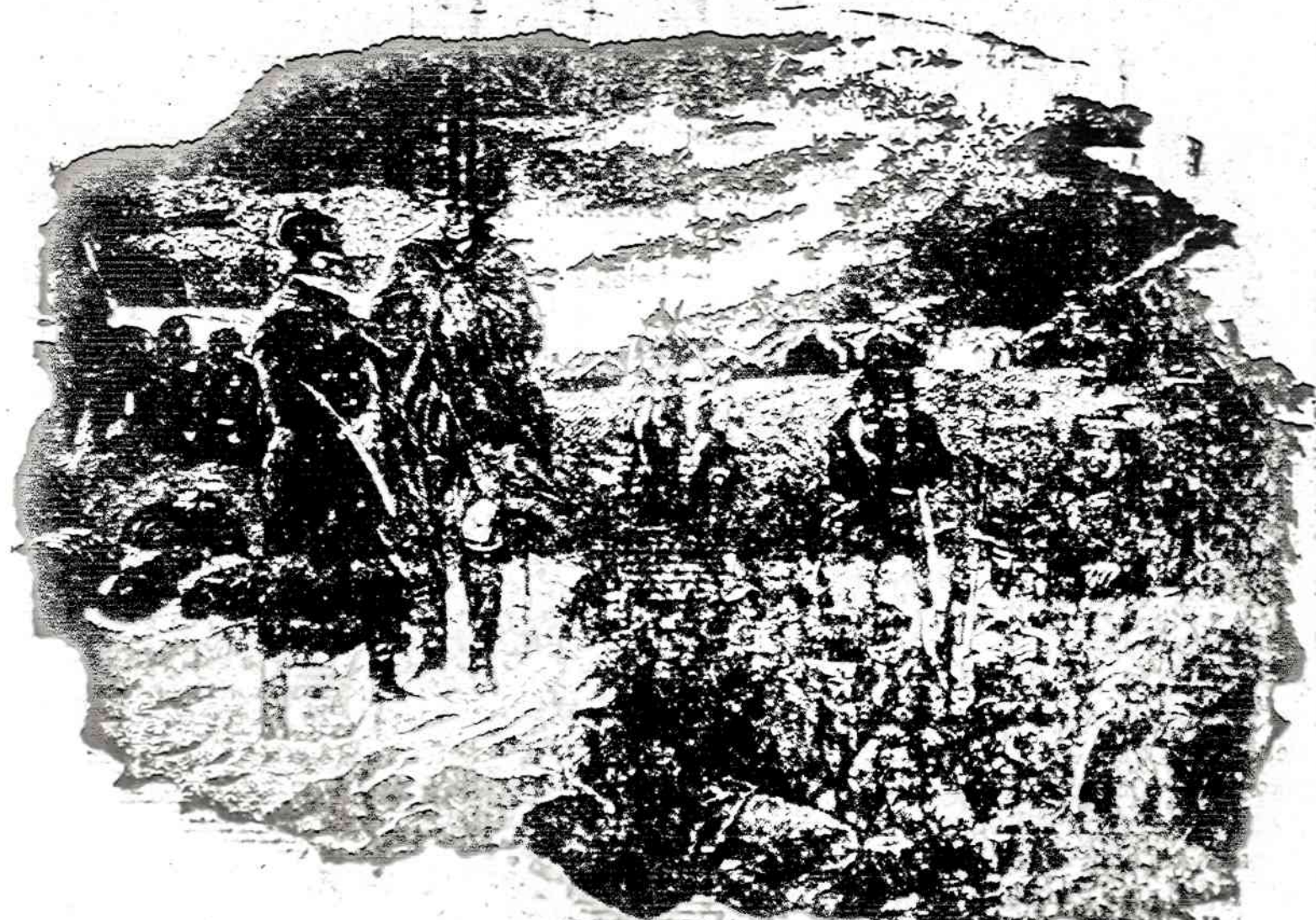
Pradmės mokesčiai: Vyrų A, Vyrų B, Moterų ir Senjorų vienetai — \$6.00. Jaunių ir Mergai-čių — \$4.00. Dvejetai — po \$3.00 kiekvienam žaidėjui.

Dalyvių registracija atlieka-ma iki š. m. rugsėjo 15 d., pa-siūnciant Dalyvių Registracijos Lapą" kartu su pradmės mokes-čiu už vienetus, šiuo adresu: Mr. A. Kučeliasukas, 6636 S. Francisco Ave., Chicago, IL 60629. Tel. (323) — 434-2265.

Čekis rašomas — A. Kuše-liauskas/Tennis.

Pastaba: Registraciją siųskite tik už vienetus. Dvejėtų regis-tracija bus vykdoma vietoje.

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock.

Take stock in America.

In America back then, and you know how they turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping their selves to safe, dependable savings by rolling back in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Now it's easier than ever to get a monthly allowance of \$5, \$10, \$20, \$30, \$40, \$50, \$60, \$70, \$80, \$90, or \$100. You can choose the amount you want to save each month. And you can choose to have your money invested in U.S. government securities. So you can help America stay strong and self-sufficient. And they're helping their selves to safe, dependable savings by rolling back in America with the Payroll Savings Plan.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolated or pills, Ex-Lax is The Overnight Wonder.

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

MENO VERTYBIŲ SAMPRATA

Kiekvieno dailininko kūryba yra skirtinga. Skirtingas ir žiūrovo žvilgsnis į meną, — tapyba, literatūra, muzika ir pan. Menininkų kūryba nėra vienos vertybės bei kokybės, vienu kūryba aukšto lygio, kitu vidutinė. Taip yra visoje kūryboje ir visais laikais buvo anksčiau, yra ir dabar.

Mes manome, kad visi menai turi teisę veikti ir visiems terti. plati dirva kurti ir spręsti kūrybos vertybę. Tačiau įsivaizduojame pasulyje, kaip ir tikrame gyvenime, yra skirtingi laipsniai todėl, kad yra skirtingos vertybės meno kūryboje. Publika ir meno žinovai sprendžia kūrybos vertybes.

Visi žino poetus — Dantę ir Šekspyrą, pažįsta kai kuriuos kompozitorius, pav. Mozartą ir Beethovena, kurie turi aukščiausių muzikos vertybių, arba Goethe tarp kitų rašytojų. Nė vienas flamandas nesigūnys dėl Rubenso; nė vienas olandas ne-neigis Rembrandto, o dėl vokiečių Duenerio taip pat nėra klausimo, lygiai taip pat dėl Venecijos Ticiano. Italijos renesanso trys dailininkai Leonardo da Vinči, Michelangelo ir Rafaelis išliko aukščiausių kūrėjų dailininkų.

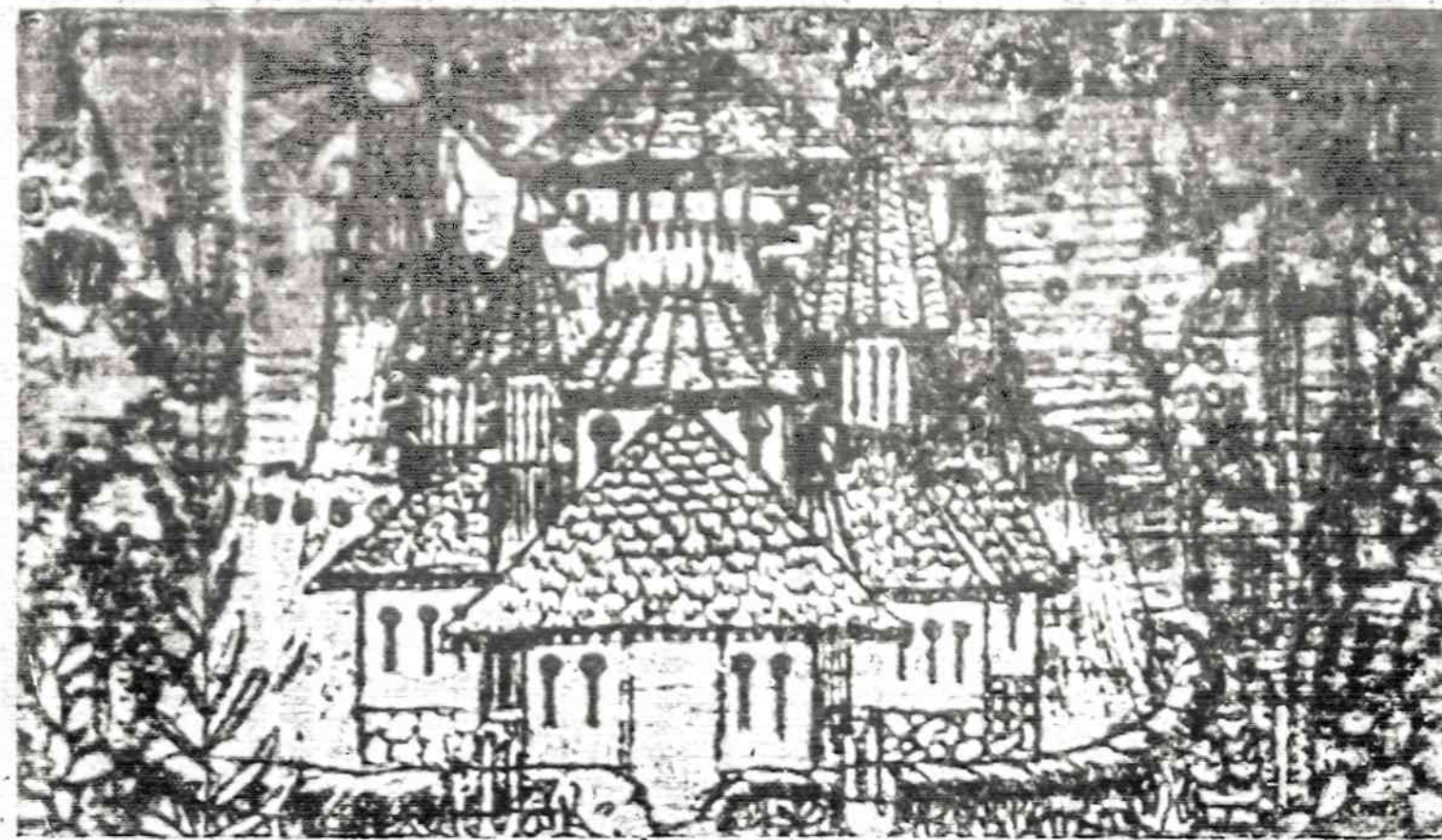
Charles Dudley Warner literatūros kritikas pasakė: "Jeigu yra literatūros tobulumo standartas toks, kaip grožyje, tai man atrodo, kad reikia abejoti savo intelektualiniu pasauliu ir abejoti egzistuojančia tvarka bei realybe, kadangi negalima būti tikram apie naują kūrybą ir pagaliau universaliai priimtais meno kanonais."

Jis kalba toliau: "Aš jaučiuosi saugiai sakydamas: galima nurodyti sekancią formulę — aukščiausia menų standartą — menai vertinti: jėgos, išraiškos, meno esmės išraiškos šešis elementus: samprata, kompozicija, piešinio išraiška, spalva, technika, tai ir yra didžiausias plastinio meno uždavinys bei darbas, kai visi šie išraiškos elementai išpildyti aukščiausiam laipsnyje. Kai kurie dailininkai gali pridėti septintą elementą — "stilių". Su to kiu teigimu negalima sutikti, nes visi didieji meno kūriniai turi savo stilių. Perdėti teigiami, kad asmeniškai stilius rodo arba neišmokslinamą iki aukštesnio laipsnio mokyklos ir menininkų sluoksniuose. Italijos dailininkas Mantegna turėjo savo asmenišką stilių, t.y. netobulumą ir technikinį trūkumą, kai tuo tarpu Baudinelli pradėjo renesanso dekadansą, savo stipriu asmeniškumu stiliumi, net su žymia persvara.

Kai mes galvojame apie meną, pirmoje vietoje mes privalome turėti galvoje visuomenę, žinoti kas jai svarbu ir kokia iš to nauda. Aptarkime visas meno privalomybes sekancia tvarka: socialinė svarba, religija, etika, alegorija, istorija, vertingi portretai, žanras, šiuolaikinis gyvenimas gamtovaizdžiai, natūrmortai. Matome, kad meno veiklos efektai visuomenėje menki, palyginus su Michelangelo dinamiška kūryba. Michelangelo atskleidžia žmogaus — visuomenės gyvenimo dvasios erdvės, — gyvenimo realybe.

Kalbėdami apie meną, turime žinoti, koks yra menas: aukšto lygio, žemo vidutinio ir populiarus; originalus, gražas ar baurus galingas ir silpnas. Aukščiausias elementas yra pati meno vertybė. Nedaro skirtumo, kaip silpnas darbas bebūtų, ta prasme bus tik meno darbas. Bet meno darbas negali prilygti didžiojo meno kategorijai, nebent tik savo technika būtų aukštesnė kokybės. Menininkas, siekdamas aukštos kokybės ir pripažinimo, pirmia turi būti gerai išsilavinęs ir pažinti meno kultūrą, jos istoriją nuo pradžios iki savo gyvenimo laiko.

Principus, kuriais svarstome meno kūrybą, gerai apibūdino Goethe: "Realybė yra žemė mai tintoje, iš kurios išauga menas, tai gražus augalas, kurio šaknys yra realybė, kurio stiebas turi žydėti idėjomis". Reikia žinoti, kad visas menas remiasi tam tikru grožiu, tam tikra realybe gamtoje ir kūryboje. Visi menai yra šraiškos priemonė, nežūrint ar kam patinka ar nepatinka. Pirmas klausimas, — originalumas skirtingų meno autorių? Mūsų didžiausias troškimas yra egzistencija

M. K. Čiurlionio dekoracijos eskizas (o sumanytai operai Jūratė)

— noras gyventi ir noras gerai gyventi. Šis noras ir yra variklis kurti ir ieškoti naujų kelių, tai ir yra žmogaus veiklos tikslas, ieškoti, siekti pažangos naujoms idėjoms, kai atsibosta net ir geriausi praėjusio laiko dalykai. Originalus meno kūrinių tampa pagrindine vertybe ilgiems laikams, net primityvus menas tampa "klasika", nes yra konstruktingas kitoms civilizacijoms ir savitas. Originalumas visoje kūryboje turi būti pirmoje vietoje, tai yra meno kūrybos pagrindas, — pradžia pažangos. Modernus menas kartais vietoje idėjų, kelia "triuksmą", infiltruoja menkystes, į kurias visuomenė pasyviai žiūri.

Ekspressionistinis menas turi skirtingą stilių, kuris bazuojasi estetiniais principais, atseit išraiška su mažai priemonių. Kad techniškai ir grubu, bet turi naują charakterį, kaip Domsaitis, Nolde ir daug kitų ekspressionistų.

Ko iš tikrųjų žmogaus siela trokšta? Jeigu grožis iš gamtos pasireiškia tai netiko originalaus meno kūryboje ir nėra. Tikrai prie to grožio pridėjus ko nors originalaus taps kūryba. "Būvo Komedija" ir nurodo, kokia

epocha, kai originalumas buvo išnykęs. Lambroso savo knygoje "Genijus" duoda keletą pavyzdžių, bandydamas įrodyti, kad genialus žmogus vyrėsiamame amžiuje ypatingai jautrus naujovėms. Kai jaunystėje galėjo būti revoliucionierius prieš viską, kas buvo sena. Yra viena epocha, kur dauguma žmonių manė, jog pasaulis senas, ir viskas, kas egzistuoja yra tik įsivaizduota stiekiant ko nors naują. Panašiai taip buvo Prancūzijos antikvinio režimo megalizacija. Babbitt Irving straipsnyje "Būti originaliu" sako: "Socialiniai papročiai taip susipynę, susijaukę, kad prancūzui sunku jais atsikratyti. Žodis "originalumas" buvo vartojamas kam nors pašiepti." Boursat apie tą patį laiką pasakė: "Būti originaliu, "sans copie", reiškia žinoti kas yra irigianu.

Kaip dailėje, taip ir literatūroje pasitaiko "psichologinių" pamėšumų, bet nereikia, kad kūrybys neoriginalus. Buvo laikai, kai kas atitraukia nuo konvencionalizmo buvo apsaukiamas "pabaisa". Harpe palygina šį epitetą su Dantės "Dieviškąja Komedija" ir nurodo, kokia

baisi rapsodija. Kai toks konvencionalizmas sukalkėja, ateina revoliucija, tokia kaip Prancūzijos revoliucija 1793 metais valdžioje ir 1830 m. Romantinė revoliucija dailėje. Tiesa, ką p. Babbitt teigia: "Neo-klasikų pastangos tiranizuoti originalumą ir apriboti kūrybinį impulsą, išprovokuoti reakciją prieš seną režimą".

Reakcija buvo, bet ar neuverta per toli kita kryptimi? Manau, kad taip. Reikia sutikti su J.A. Symond, kai jis sako: "Galima pridurti, kad liberali kultūra, kaip matome, eina link žmogaus išlaisvinimo iš menkystės varžtų".

Modernistai, kurie po dekadensu urmu pradėjo naujų kelių ieškoti Europos mene, manydami esą originalūs ir tuo atveju kūrė naujus meno "stilius", bet retas jų buvo originalus, gal tik technikos skirtumu. Babbitt teigia: "Tikrasis originalumas labai sudėtingas todėl, kad kūryba išiečia kitus motyvus, kurie turi bendro su žmogija su jos aplinka ir gyvenimu". Menininkas turi išreikšti savo emocijas ir kitų meno formoje. Gal būt visų menų isto-

rijos pavyzdžių graikų menas. Graikai buvo originalūs todėl, kad imitavo praeitį ir sukūrė legendarinę istoriją mene ir literatūroje tuo pačiu kartu ir savo istoriją, sekant Homeru. Graikų kultūra plačia prasme, Vakarų civilizacijos lopšys.

Gryno originalumo sunku pasiekti ir toks originalumas labai retas. Pav. mūsų M. K. Čiurlionis gimė su talentu. Mokykla jo neišmokė originalumo, kai jis pradėjo piešti paveikslus. Muzika galėjo daryti įtakos tapyboje, išmuzikos gavo tam tikro įkvėpimo kurti savo vaizduotes pasaulį tokį, kokio anksčiau nebūvo, tai tikras originalumas ir labai retas.

Grynas originalumas reikalingas, bet nebūtinai reikiška, kad kūrybys būtų šedevras arba labai svarbus, kurio grožį ir jo vertybę sudaro visi privalomi elementai. Pagaliau tikras menas stovi nuošaliai nuo vairois makulatūros, kurią eilinė publika mėgsta. Šiandien jokios meninės vertės neturintais paveikslais nesąžiningų pirklių rinka užversta.

Laikas lauzo nusistovėjusias tradicijas, ilgesnes ar trumpesnes ekochas. Romantikos laikais prancūzų "sacharinis" nudizmas, Akademijos kieti varžtai trūko, kai impresionistai Akademijai paskelbė boikotą, suorganizavo Salon des Independentes. Tačiau Akademią savo laiku davė nemažai pasaulinio garso dailininkų, pav. John Singer

Sargent ir kt., Carolus Durant vadovaujant. Nuo to laiko prancūzų natūralistinė dailė užbaigė savo dienas. Po 1932 metų gimė prancūzų impresionizmas, viską, kas buvo sena, pakeisdamas nauju. Kai dėl to laiko "originalumo", tai jie visi nesiskyrė nuo viens kito, pav. Pissaro, Sisley, Renoir ir Monet. Barbizonijos apylinkė buvo impresionistų mokyklos lopšys. Vėliau Gau guin išvyko į Tahiti salas, Van Gogh išsikėlė į Arlesse, Pietinę Prancūziją, kiti kitur. Gauguin ir Cezanne jau tada išsiskyrė iš kitų grupės, savo keliu kiekvienas išvystė savitą charakterį.

Impresionistų dėka dailės potencialas pradėjo skaldytis į daugelį grupių, grupelių, tarp savęs nesutardami dėl naujovių. Picasso išrado kubizmą, Seurat — pointilizmo ir t.t.

1917 m. išskirtinis New York'e leidžiamas mėnesinis meno žurnalas "Meno Pasaulis", be pasigailėjimo kritikavo nuo Akademiškos atsimetilius impresionistus, kaip maštininkus. Visuo menė biure josi jų darbus. Meno kritikas Wellington Rughstahl nerado toje grupėje originalių dailininkų, anot jo, dirba nusizūrėdami vieni į kitus. Impresionistai sukūrė naują epochą, kartu davė pradžią naujoms meno formoms.

Šio meno straipsnio pagrįdinė mintis — originalumas meno kūryboje ir kiek įtakos daro viena epocha kitai.

M. Šileikis

Kokia tikra priežastis, Bakūne?

Vladas Bakūnas, (L.E. duomenimis Klaipėdos sukilimo metu buvęs 14 metų amžiaus), š. m. birželio 8 d. "Naujienose" rašo, kad niekur spaudoje neužtikęs kiek daugiau pasakant apie tai, ką ir kokiū būdu (Klaipėdos Krašto) sukilime nuveikė... ir Pronskus (Juozas).

Toje pačioje enciklopedijoje B. Bbr. inicialais atžymėtas straipsnis nurodo, kad Juozas Pronskus, (būdamas 30 metų amžiaus) buvo 1922. XIII. 8. Klaipėdoje susidariusio M. Lietuvos Gelbėjimo Komiteto narys ir M. Lietuvos vadavimo dalyvis. Tiesa, Benedikto Babrausko straipsnis enciklopedijoje nenurodo kiek šiuvi Pronskus paleido į prancūzus, betgi tas, atrodo, neturėtų jaunuolį Bakūną vesti į abejones, skaitant

1923 metais spaudą arba vėliau, jam į vyrą subrendus, variant pageltusius spaudos puslapius ir ieškant garbingo veterano nuėjo didžiojo kelio nuopelnų. O gal ir Pronskus, kaip ir anas į kumas ejes, buvo vaišintasis iš UNROS gautu konjaku, o prablaivėjęs viską užmiršo ir tuomi nusipelnė savo praeties perkratinėjimo?

Kokia tikra priežastis, pone Bakūne?

A. Blūdakis

Erdvėlaivių statymas labai brangus, bet kariuomenės vadai apskaituoja, kad apsimokėtų, jei daugiau jų bus pastatyta.

Spręsk, kaip išmanai.

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,

paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią Chicago lietuvų istoriją (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIODAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARLA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

4501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

V. KALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

8759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RECEPTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUEHLMAN, D.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1954 m. metraštis. Jaine yra vertingi, niekuomet neseniai, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Haukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileiko, V. Kašubos, A. Rukitelės ir A. Varco kūrybos poveikiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūtko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne senas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslai to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta akirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVIAKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labgvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama litovardžių pavadinimai ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orientalės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmajais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 254 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenimo ir politikos; tik ne Jurgio Jankinsko knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• BATTRINĖS NOVELĖS, M. Zocėnko kūryba, 7. Valaštie vertimas. 206 pusl. knygoje yra 40 samojėnų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti šolų pašto ženklo.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1968	pusių metų	\$22.00
Subscription Rates:	tris mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$23.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	viename mėnesiui	\$ 4.00
	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusių metų	\$24.00
	tris mėnesiams	\$15.00
	viename mėnesiui	\$ 4.00
	Užsienyje:	
	metams	\$48.00
	pusių metų	\$24.00
25 cents per copy		
Nuo sausio pirmos dienos		
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestuose:		
metams	\$45.00	
pusių metų	\$24.00	
tris mėnesiams	\$15.00	
viename mėnesiui	\$ 4.00	
Kitose JAV vietose:		
metams	\$48.00	

NAUJIENŲ rinktinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Amerika padėjo lietuviams atgauti Klaipėdą

Amerikoje yra grupė lietuvių, baigusiu aukštąsias mokyklas, bet gerokai primirusių, ką jie tose mokyklose patyrė. Yra tokių daktarų, kurie į Ameriką net pažeminčiai žiūri. Amerikiečiai jiems yra žemos moralės žmonės, neturi jokio idealizmo ir siekiantieji tikslai dolerio ir hedonistinio gyvenimo. Yra daktarų, gavusių teisę praktikuoti gydytojo profesiją, ir priėmusių net pilietybę, kurie atkabina lietuvišką jaunimą tolyn nuo Amerikos inteligentijos, atmeta ideologinius jų siekius ir ardo Amerikos lietuvių atliktą didelį darbą.

Amerikos lietuvių daktarai pamėgo JAV dolerį, o apie Amerikos inteligentijos dirbamą darbą ir klausyti nenori. Jeigu neskaityti dr. Kazio Bobelio, kuris geriausiai pažino amerikiečius, pajėgė rasti laiką ir energijos kviešti juos prisidėti prie Lietuvos laisvės kovos, kuris važinėja po tarptautines konferencijas, aukoja energiją, sveikata ir pinigų pavergtos tautos vadavimui, tai kiti daktarai nusisuko nuo Amerikos ir nuo rimtų lietuvių pastangų padėti pavergtiesiems savo broliams.

Prie dr. Bobelio prisideda teisininkas dr. Kazys Šidlauskas, kuris nekrauna dolerių, kaip gydytojai, bet jis randa laiką vykti į amerikiečių konferencijas ir turi drąsos jėgą kelti pavergtos Lietuvos teisiųjų reikalus. Kitų teisininkų lietuvių tautos kovoje už laisvę nesimato. Kartais susidaro įspūdis, kad Amerikos gyvenime lietuvių teisininkai išgaravo. Didieji lietuvių teisininkai, kaip Leonas, Roemeris, Stanka, V. Biržiška išaugino didelę šeimą lietuvių teisininkų, bet Amerikoje jie savo žinių ir patirties visuomeniniame gyvenime neparodė, jeigu neskaityti dabartinio metu sirguliojančio teisininko Petro Stravinsko ir teis. Povilo P. Dargio, 30 metų dirbančio Amerikos aukštesniajame teisme ir dirbančio pavyzdinį darbą Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Jis įsijungė į Amerikos lietuvių seniausią fraternalę organizaciją, didžiausios finansinės krizės metu sugebėjęs tvarkingai vesti lietuvių sudėtas sumas ir niekad neužmiršęs Lietuvos laisvės reikalų. Džiugu, kad į SLA įsijungė ir jau-

nas daktaras Vytautas P. Dargis, ištraukęs į SLA ir pasiryžęs tęsti prieš šimtmetį Amerikos lietuvių pradėtą savišalpos, paramos, kultūros ir laisvės darbą. Kiti į SLA ėjo prisitaikyti prie "senių sutaupyty milijonų", o kai tūkstančių negavo, tai neturėjo laiko ateiti į SLA vadovybės posėdžius.

Pasinaudodami Lietuvos suvereninių teisių pripažinimo 60 metų sukaktimi, norima priminti ne tik tai vyresniesiems, bet ir naujai atvažiuosiesiems, kad Valstybės departamentas, prezidentui Hardingui pritariant, ne tik 1922 metais liepos 28 dieną pripažino Lietuvos nepriklausomybę, bet visą laiką palaikė draugiškus santykius su savarankiškai savo valstybės, teisės, kultūros ir ekonominius reikalus tvarkyti pradėjusia Lietuva.

Pradžioje JAV vieną savo diplomata buvo paskyręs visoms trims Pabaltijo valstybėms. Bet netrukus pamatė, kad lietuvių gyvenimi, energingesni ir visuomeniškėsi, Amerika lietuviams paskyrė ministerį, o Rygoj dirbantis Amerikos diplomatas ir toliau buvo priskirtas prie Latvijos ir Estijos vyriausybės. Žymiai didesnis lietuvių skaičius važinėjo Amerikon, su lietuviams buvo išvystyti platesni prekybos ryšiai.

1922 metais JAV vyriausybė pasirašė su Lietuva pašto susitarimą ir visą laiką vedė tvarkingą ir pavyzdinę susisiekimą paštu. Su lietuviams Amerika neturėjo jokių bėdų, tuo tarpu su komunistine Sovietų Sąjunga dar ir šiandien turi bėdų tvarkingoms pašto operacijoms vesti. Sekančiais 1923 metais Lietuva pasirašė sutartį pašto perlaidoms persiūsti. 1934 metais ta sutartis buvo papildyta.

1924 metais buvo aptarta ir pasirašyta sutartis nusikaltėliams išsiųsti, jei tokių pasitaikytų. Bet nereikėjo amerikiečiams nė vieno lietuvių suimti ir siųsti į Lietuvą, jeigu neskaityti V. Andriulo. Buvo paruošta pati svarbiausioji sutartis, bet nespėta jos patvirtinti. Rusai komunistai pasiuntė ultimatumą Lietuvai, sulaužė visas rusų ir lietuvių pasirašytas sutartis, okupavo Lietuvą ir pavergė lietuvių tautą. Lietuviai iki šios dienos vergauja rusams komunistams, pasiūkusiems užvaldyti visą pasaulį.

Bet mes pradėjome šias pastabas kitu reikalu. Mes visi žinome, kad lietuvių atvadavo Klaipėdą ir visą Klaipėdos kraštą. Mums visiems buvo kalama į galvą, kad šaulys Budrys buvo vyriausias Klaipėdos sukilimo organizatorius, vadovavęs kovoms. Buvo minimas ir kitas didvyris, kuris dirbo Budrio vadovybėje. Bet Budrys pats niekad nesigyrė savo atliktais darbais, tuo tarpu antrasis, tarnavęs kariuomenėje, nepraleisdavo progos pasipasakoti, kaip jis ne tik prancūzus, bet ir kitus sąjungininkus iš Klaipėdos išvijęs. Matyt, kad tos pagyros krito ant sąžinės. Kol pats gyvėsi, tai niekas nieko nesakė, bet kai kiti tomis pagyromis patikėjo ir pradėjo "dįdvyri" sveikinti, tai reikėjo ieškoti buteliuko sąžinei apraminti.

Tuo tarpu didžiausias Klaipėdos atvadavimo didvyris buvo jau anksčiau minėtas Amerikos diplomatas Norman Davis. Jis nevadovavo, į Europos reikalus nesikišo, bet jis, lietuviams jo neprašant, visą laiką sekė lietuvių veiksmus ir pasiryžimą nepriklausomai tvarkyti savo tautos reikalus. Jis žinojo ne tik prūsų, bet ir lietuvių tautos bei Mažosios Lietuvos likimą. Jam buvo žinomas vokiečių pasiryžimas atgauti Pabaltijį, o kai tas nepavyko, tai užimti galimai daugiau prūsų valdytų žemių. Norman Davis patarė vokiečiams nesiveržti į Klaipėdą, o kai atėjo laikas Klaipėdos krašto likimui spręsti, tai Norman Davis perspėjo vokiečius nesiveržti į Klaipėdą, Jis, būdamas pagrindinių žmogaus teisių šalininkas, pa-

JUOZAS PRONSKUS

300 METŲ KRYŽIAUS KARO PRIEŠ LIETUVIUS

KODEL MŪSU ŠIANDIEN BELIKO TRYS MILIJONAI?

(Tęsinys)

Juozas Pronskus

Bet čia krikščionis ištiko du nesmagumai: čekų karalius viena akim apako ir lenkų karalius Vladislovas, užuot popiežiaus klausęs, puolė pačius kryžiuočius. Tarkininkai išsinesdino, ir tik po kelių ramesnių metų, 1336 m. popiežius vėl sukurstė naują kryžiaus karą, su feudonų Brandeburgijos, prancūzų, austrų ir kitų armijomis, kurios naikindamos žemaičius apgulė Pilsnų pilį.

Kaip lietuvių su tomis kryžiaus armijomis kariavo ir nuo jų žūdavo, tik viena tą pavyzdį pamkime iš Simono Daukanto "Lietuvos istorijos": Ūkininkai, kurie aplinkui gyveno, nujaute kryžiuočius ateinant, su visų savo turto, kūdikiais ir pačiomis nusidangino į pilį, vildamiesi ten sau rasti apsaugą. Pasitaikė, jog pilies komendantu buvo Margeris, narsus kantrus vyras ir pasiryžęs arba priešą pergalėti arba žūti. Gėlė jam širdį, sako Daukantas, žiūrint naktį iš pilies į gaisrų, o dieną į dūmus, deginamų apylinkės ir kaimų, kuriuos kryžiuočiai gruzdino, artindamiesi į pilį. Varstė jam širdį rūstūs balsai; igula nė iš kur skubios pagal-

bos negalėjo vilija, kadangi rinkiniai lietuvių pulkai Mozūruose kariavo. Nors tužė žemaičiai šimtais kryžiuočių grūdo žemyn kulvertiniais nuo pilies sienų, nors jau maldininkai savo kūnais laukus buvo apskleidę ir jų kūnų buvo pilies grioviai priversti, tačiau nė tuo neįstengė išslusių kryžiuočių nūgriesti, kurie kaip pasiulę puolė pilį, vildamiesi ten visos valstybės išdą rasti. Jau tarp igulos nė pusės gyvų nebebuvo, o tarp gyvųjų nė ketvirtos dalies nelibiko svejkų ir nesužeistų, tačiau ir tokią rūsčią dieną likusieji ryžosi galop verčiau pilies griuvėsiuose ligi paskutinio laisvi užsirausti, kaip vokiečiams vergauti. Tuo tarpu vokiečiai paskutinius griovius užvertė ir mūrovingiais (tarnais) kaskart plačiau sienas ardė, ir vienu kartu šešis šimtus degančių vylčių įmetė į pilį. Lietuviams nelibiko jokios vilties išstūreiti, ir igulai artinosi paskutinėje valanda.

Margeris, kantrus ir narsus laisvės gynėjas, įpuolęs į rūpestį, liepė pilies kieme sukurti ugnį: visų pirma sumetė tenai savo turtus, gėrybes ir ką vien turėjo, paskutį kunigė, išpovusi senius, kūdikius ir moteris, krovė lygia dalim į šventą ugnį ant malkų, o kryžiuočiams įpuolant, pati sėdėdama ant laužo nušigalabijo. Tai pamatęs Margeris, kuris pilies bokšte dūmų ir liepsnos apgrotas su kantriais savo vyras dar grūdė žemyn šimtus neprietelių, besiroplandų į bokštą, ir matydamas, nė tenai hebeišlaikysis, lyg nė savj metėsi pro angą ant kryžiuočių: "kas ten pasiūko, tas kniusto po kojų nuo jo rūstaus kardio. Matydamas, pagaliai, jog neprietelių nebesulaikys, puolė į šventąjį liekną, ir tenai paskardiję užslėptą savo žmogą ragotine perverė, pats sau galą pasidarė, ir grūdėdamas ant žmonos lavono, ištare: "Tegul krinta tas kraujas ant mūsų kraugerių akių, kurie kėsinais išplėsti mums laisvę, pačių dėvy mums suteiktą; mes dėkojame mūsų aukščiausiems, jog nors taip suspausti, tačiau dar laisvi mirštame". Kaip narsiai gyvėsi, taip narsiai mirė. Jo tarnai ir kareiviai lygia dalim, nenorėdami vokiečiams vergauti, ragotinėmis kitas kitą nuvarstė.

(Bus daugiau)

— Izraelis ir Sirija patvirtino palestiniečių išvežimo iš vakarų Beiruto planą. Pats palestiniečiai reikalauja kuo greičiau saugiai juos išvežti. Jie bijo naujų Izraelio apsaudymų.

A. Pleškys

Lietuvos inkorporacija į Sovietų S-gą istorijos ir teisės požiūriu

(Prof. dr. Aleksandro Štromo paskaita)

(Tęsinys)

Bet to nepakanka, tie taikos sutarties aktai nebuvo vieninteliai. Kaip jūs žinote, 1926 m. Lietuva, Slezevičiaus vyriausybė su Sovietų S-ga sudarė dar atskirą sutartį apie savitarpio bendradarbiavimą, nepuolimą ir arbitražą.

Ir tas punktas apie arbitražą turi ypatingos reikšmės, nes buvo pasakyta toje 1926 m. sutartyje, kad jeigu nebus randama jokių galimybių normaliai diplomatiniais kanalais išspręsti kokių nors konfliktų ir nesutarimų tarp Sovietų S-gos ir Lietuvos, vienintelis būdas tiems konfliktams ir nesutarimams spręsti, bus sudaromas bendros arbitražinės komisijos tam konfliktui spręsti. Čia buvo įsipareigota jokių būdu niekad kitų priemonių nenaudoti. Ir buvo net aiškiai pasakyta, kad jeigu ta arbitražinės komisijos sankcija negali gauti sankcijos ir nebus sankcionuota jų vyriausybė, tai tada vienintelė alternatyva yra sutarties anulavimas ir karo paskelbimas. Bet kadangi tas yra nesuderinama su taikos sutarties duomenimis, tas yra neįmanoma. Tėkiu būdu būvo pripažinta iš esmės, kad arbitražiniai aktai turi įstatyminę galią, nes alternatyva yra karas. Tai reikšia, kad arbitražinės komisijos nutarimai

turi sankcijas. Tas buvo nustatyta 1926 m. sutarimuose.

Priedo buvo sudarytas trečias aktas, kuriame dalyvavo visos Baltijos valstybės. Lietuva nedalyvavo 1929 m. Litvinovo protokole, tik Latvijoje ir Estijoje. Aš jį palieku už ribų savo dėstyme. Bet visos Baltijos valstybės ir Lietuva prisijungė 1932 m. sutartyje dėl agresijos definicijos, dėl agresijos apibrėžimo.

Lietuva prie to susitarimo prisijungė šiek tiek vėliau — 1933 metais. Ten buvo aiškiai pasakyta, kad visos susitariančios šalys įsipareigoja niekad nevykdyti jokių agresyvių veiksmų viena kitos atžvilgiu. Ir buvo aiškiai pasakyta, kad bet koks sienų pažeidimas, bet koks kariuomenės įvedimas į kitos šalies teritoriją, kokie pretekstai bebūtų naudojami, tai būtų agresijos aktas. Ir tas agresijos definicijos aktas yra labai svarbus pabrėžti dėl to, kad faktiškai, visais savo veiksmais, pradėdamas nuo rugsejo 18 d., faktiškai nuo 19 d., kada buvo ultimatumas, net neulimatumas pareikštas, tiesiog vienašališkai panaikintas Estijos suverenitetas jos teritoriniams vandenims, tai buvo aiškus agresijos aktas. Nuo tos dienos Sovietų S-ga pagal sutartį, kurią ji pati pasirašė, prisipažino, kad ji yra agresorius. Šito negalima pamiršti, čia yra prisipažinimas. Ir tai yra tarptautinės teisės implikacija, kurią mes čia labai stipriai turime pabrėžti.

Nekalbant dabar apie ketvirtą susitarimo dalį, tą pačią, kuri buvo sudaryta 1939 m., kur ta

sutartis, nors ir buvo sudaryta, bet jau pagal diktatą ir didelio spaudimo rezultate, bet vis dėlto ir toje sutartyje Sovietų S-ga pasizadėjo niekad nesikišti į Lietuvos, Latvijos ir Estijos vidaus reikalus. Ypačiai turint omenyje ekonominę ir politinę tu kraštų santvarką. Čia jau vėl buvo sulaužyta 1940 m. gegužės 25 d. ir birželio 14-16 d. memorandumų; nes kur tik sutarties, ten melas, visiškai akipėsiškas ir savęs pasiskelbimas agresorium.

Tokiu būdu, aš manau, kad galima prieiti tokią paprastą išvadą šiuo atveju. Bet kokios sutartys su Sovietų S-ga, iš Baltijos valstybių sutarčių istorijos, turėtų būti kuo plačiausiai propaguojama Amerikoje ir visur kitur. Kai įeini į tam tikrus susitarimus arba derybas, arba sutarčių sudarymą su ana puse — su Sovietų S-ga, gali tik tada tikėtis, kad ji tu sutarčių laikysis, jeigu turėsi gerą bizūną rankose. Jeigu nebus tikros jėgos užtikrinimo tai sutarčiai įgyvendinti, niekada ta sutartį ir neįgyvendinsi. Čia yra išvada, kurios mes negalime užmiršti.

Mes tai atsimeiname, bet negalima net priminti kiekvieną dieną visiems tiems politiniams veikėjams, kurie, atrodo, visiškai nieko neįmoko iš 1940 metų pamokų.

LIETUVOS KONSTITUCINES TEISES

Aš dabar paliesiu daugiau konstitucinės teisės aspektus. Kaip matote, reikalas buvo tas, kad Sovietų Sąjunga reikalą puikiai suprato, kad ji

pilnai sulaužė ne tik susitarimus su Baltijos valstybėmis akipėsiškai ir tiesiogiai, bet ir pažeidė visus bendrus tarptautines teises nuostatas ir normas. Ir dabar, kadangi tas buvo aišku, jie norėjo bent įteisinti konstituciniai tą inkorporavimą tu valstybių į Sovietų Sąjungos sąstatą. Čia jie bandė būti labai akylūs, kad parodyti, kad gal būt mes ir pažeidim tarptautinius susitarimus, bet, matote, vieninga liaudies nuomonės išvada ir valia buvo prisijungti. Ir viskas buvo padaryta įstatymškai, konstituciskai.

Vyriausybės sukurtos, rinkimai praveisti, seimo nutarimai atitinkamai padaryti, prašymas buvo pateiktas Sovietų Sąjungai aukščiausiai tarybai, apsvarstytas pagal visus įstatymų dėsnius ir, pagaliau, priimtas atitinkamas aktas. Čia jau jie labai norėjo būti tokie jau tvarkingi ir nenorėjo pažeisti šiuo dalyku. Visur kiekvienu atveju, ypačiai Lietuvos atveju, konstitucinės teisės pažeidimai prasidėjo nuo pirmo akto. Kai buvo sukurta Paleckio vyriausybė Merkio sutikimu, o Merkys, savo kompetencijos ribose, turėjo teisę bet kurį žmogų paskirti ministru pirmininku, tai nebuvo problema. Bet jis neturėjo teisės atsistatydinti iš pareigų, kaip einantis respublikos prezidento pareigas. Tų pareigų jis niekam negalėjo perduoti, išskyrus Smetoną. Jis gavo mandatą iš Smetonos ir tik Smetonai vėl galėjo atiduoti.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pingus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Wheaton Community Clinics
Medical Director
1936 E. Main St., Wheaton, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir kas antra savaitė 8-9 val.
Tel. 943-2727 arba 943-2728

TEL. 233-8553
Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, Ill.
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet, ketvirtadi. 5-7 val.
Ofiso telefonas: 776-2890, Residencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Plius apdraudė
ZENA KAINA
Prilaim Master Charge ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas su įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 274-1882 arba 376-5994

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM transliuojamos iš mūsų studijos Marquette Parke.

Vedėja — Aldona Dauke
Telef.: 778-1543
7157 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1800 bangas AM, veikia sekmadieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryto, perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka. Be to, komentariai, muzika, dainos, ir Magdutes Pasaka. Šia programa veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florist-gėlių bei dovanų krantuve, 502, E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 264-0489. Ten pat galima "Naujiens", didelis pasirinkimas lietuvišku knygų ir lietuvišku dovanų.

ATOMINĖS BOMBOS BAIGĖ KARĄ

NAGASAKI, Japonija.—Prieš 37 metus Amerikos karo vadovybė 1945 metų rugpjūčio 9 d. išmetė atominę bombą Nagasaki mieste, kur gyvybes neteko 73,000 japonų. Rugpjūčio 6 dieną JAV karo vadovybė išmetė vieną bombą Hirošima mieste, kur žuvo 150,000 japonų.

Pirmadienį visi Nagasaki varpai skambino visą apylinkę, primindami gyventojams, kad buvo numesta galinga bomba ir kad Japonija nutarė baigti karą.

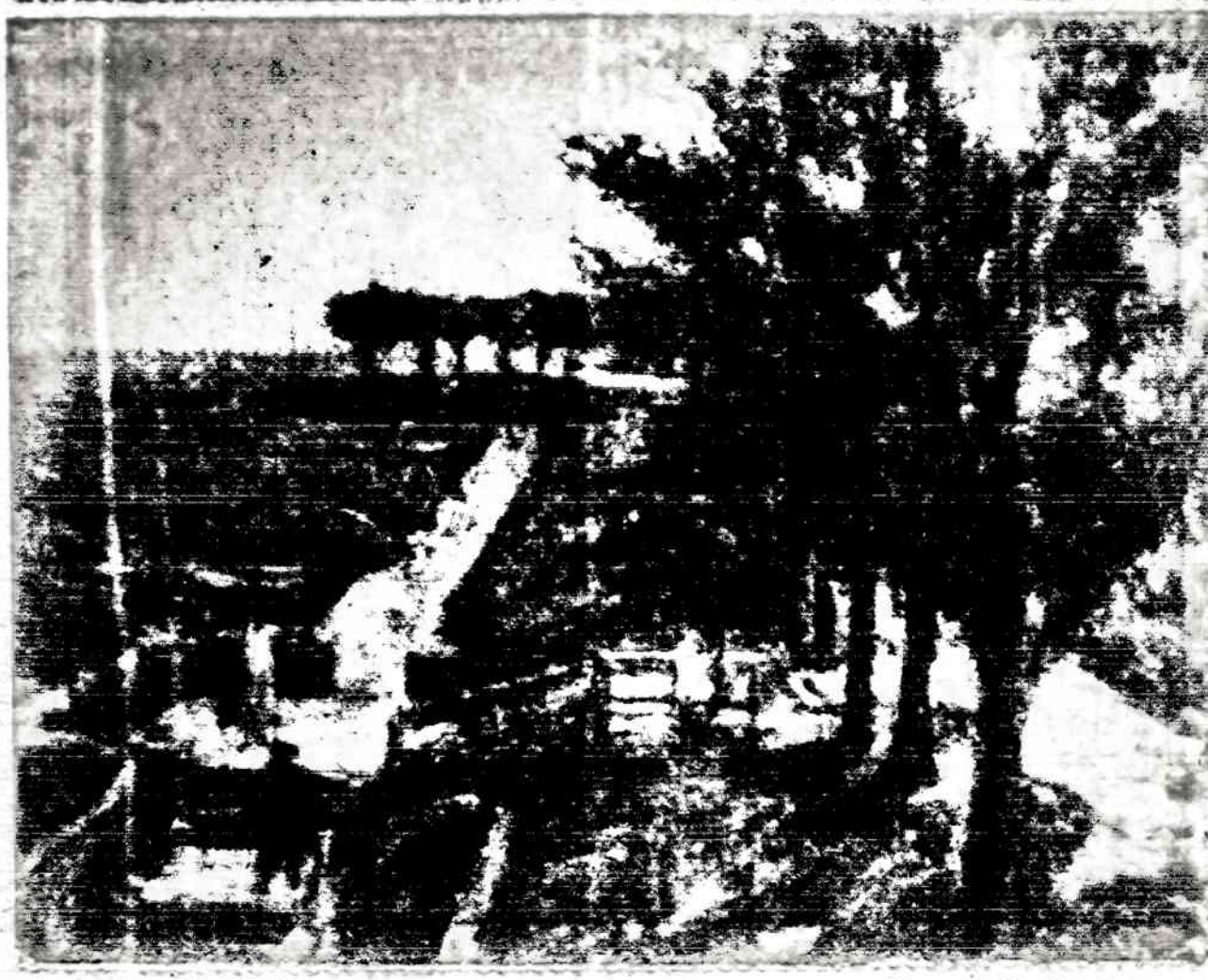
Japonų karo vadai, sutraukę galingą laivyną į Havajų vandenis, patylomis pasiekė Honolulu uostą, kur nuskandino kelis karo laivus ir nužudė daug jūreivių. Amerikiečiai atsigavo, nuskandino kelis japonų laivus, atėmė kelias salas Pacifike, išlaisvino Filipinus, išvijo japonus iš Taivano, Kinijos, bet jie karo nebaigė. Jie ruošėsi ir toliau vesti kovas. Tada prezidentas Trumanas įsakė karo vadams išmesti pirmą atominę bombą. Tos bombos baigė karą.

INT. HARVESTER PLANUOJA UŽDARYTI DVI DIRBTUVES

CHICAGO, Ill. — International Harvester bendrovės vadovybė nutarė uždaryti dvi didesnes traktoriams statyti dirbtuves. Bendrovė nemano, kad per keturias savaites reikalingi pagerėtų, todėl nutarė iš anksto pasiruošti, pranešti darbininkams ir uždaryti didelę dirbtuvę Ohio valstijoje, Springfield Harvester mieste, o antrąją uždaryti Indianos valstijoje, Fort Wayne mieste.

Abiejų valstybių savivaldybės yra pasiruošusios duoti Harvester bendrovei visas lengvatas, kad tikrai ši bendrovė neuždarytų minėtų dirbtuvių, nes uždarymas atsilieps į visos valstijos gyventojų gerbuvį. Labai galimas daiktas, kad Harvester kouponija netolimoje ateityje turės uždaryti vieną dirbtuvę Kanadoj, Ontario provincijoje.

— Ar direktorius laisvas?
— Taip! Vakar atleistas.

M. ŠILEIKIS

Grant Parke

ALEKSAS AMBROSE — KULTŪRINĖS CHICAGOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS

(Tęsinys)

Chicagoje buvo įkurtas Lietuvių Ratelis. Organizacijos įstatai galutinai priimti tik 1927. 1. 7 d. Tikslas: 1) Įjungti lietuvius inteligentus į tvirtą organizacinę kūną; 2) paskatinti lietuvius prie tautinio, organizacinio darbo; 3) pagerbti darbus atsižymėjusius lietuvių tautos gerovei; 4) Lietuvių Ratelio siekiai ir darbai yra grynai tautiniai, vengiant tikybinių ar politinių ginčų. Tuoj ratelis įsteigė pirmą lietuvių skaityklą ir knygyną. Kiek vėliau įsteigė ir mokyklą, kurioje buvo mokoma lietuvių kalba ir anglų kalba. Nario mokestis metams \$5. 1927 m. pirm. dr. K. Drangelis, sekr. dr. S. Biežis. 1936 m. turėta \$600.

Simono Daukanto Draugijos lėšomis buvo pagamintas Simono Daukanto paveikslas, vaizduojantis jį sėdintį prie savo rašomojo stalo ir rašantį Lietuvos istoriją.

Balandžio 19 d. Great Northern viešbutyje Lietuvių Ratelis surengė pokylį paminėti Šerno-Adomaičio 30 metų spaudos arba rašto kultūros darbo sukaktį.

Susirinko apie 40 svečių; tarp jų vienintelis dvasiškis kun. Ambrozaitis. Pareiškus pokylio tikslą, buvo jubiliumui įteikta aukštinė plunksna, senoviškos žaisės plunksnos pavidalo, su pritaikytu įrašu, ir graži bronzinė 36 colių statulėlė "L'Inspiration" — moters, rankse laikanti kankles, kurių kelios stygos nuo įtempimo nutrūkusios; tai įtemp-

tos energijos ženklas. Buvo atsiųsti linkėjimai laiškais ir telegramomis iš Scrantono, Pa., būrelis lietuvių atsiuntė aukštinę plunksną, kurioje laikomas rašalas. Taip pat buvo atsiųsti linkėjimai telegramomis iš New Yorko, Bostono ir Lawrence, Mass. Be to, šia proga M. Petruskas, sukompanavęs Jovaro vieno eilėrašio melodiją, paaudėjo Šernui Valparaiso Universiteto lietuvių — eilėraštinis, sveikinimai B. K. Balučio nuo Tėvynės Mylėtojų d-jos, dr. Wagnerio nuo latvių, M. Dami-jonaitienės nuo Moterų d-jos Apšvieta, dr. Zalnieš, V. S. Jokubyno, Naujoko ir Ramanau-sko. Atminimui šio vakaro ir kaip išreiškimą mūsų jausmų teikis priimti nuo čia susirinku-sių šia mažą dovanėlę — Lau-kio žodžiai, pasakyti Šernui, įteikiant, jam aukščiausiai minėtas dovanas. Ant aukštinės plunksnos koto buvo padarytas toks įrašas: "Gimel ir mirsi, bet darbas tavo plunksnės liks. Atminčiai 30 metų sukaktuvių li-teratūriškojo darbo 19 bala-ndžio 1908 m." Lietuva, 1908.

1909 m. Lietuvos redakcijos surinktais daviniais, čia, Chi-cagoje veikė šios lietuvių draugij-os ir prekybos žmonės: 1910 m. ir Canal gatvių apylin-kėje 30 lietuvių draugijų; 15 pašalinių, 9 tautiškos ir 6 para-pinės dr-jos. Lietuvių prekybi-ninkų buvo 69. Jų tarpe taver-nų — 36, maisto krautuvių — 16, kirpyklių — 5, siuvėjų ir va-lytojų — 3, fotografų — 1, spaustuvinių — 1, kraustytojų —

1, pienininkų — 1, pirčių lai-kytojų — 1, kepyklių — 2, vais-tininių — 1, akušerių — 1, rū-bų krautuvių — 1.
(Bus daugiau)

KETURNEDELIS MIRUSIOS O. KOZICAITĖS GARBEI

1982 m. rugpjūčio 7 d. 10 val. Tėvų Marijonų koplyčioje kun. Duoba atnašavo šv. Mišias už 1982 m. birželio 23 d. mirusią Oną Kozicaitę. Birželio 26 dieną buvo palaidota šv. Kazimie-ro Liet. kapinėse.

Pamaldų metu koplyčia prisirinko apyplinė žmonių. Kuni-gas Duoba šv. Mišių metu pasakė pamokslą. Nemažai dalyvių ėjo prie šv. Komunijos. Po pa-maldų, fotografai padarė prie koplyčios hėdrą nuotrauką.

Po to visi vyko į šv. Kazimie-ro Liet. kapines. Turį mašinas, nuvežė dalyvius, neturintčius automobilių. Kun. Duoba pa-šventino paminklą. Paminklas juodo marmuro. Jame iškalti vardai: mirusių Onos, Joanos vyro Jono ir brolio Viktoro bei sesers Joanos. Rodos, neseniai laidojome Onutę, o jau kapas žolė suspėjo apaugti.

Po šventinimo iškilmių sugie-dojome "Marija, Marija". Ir čia fotografai padarė nuotrauką. Iškilimams pasibaigus, buvo-me pakvietę paitelį į Gold Coast restoraną. Dalyvavo apie 50 as-meņu. Pasivažiinę dėkojome Joanai, Viktorui ir kitiems gi-minėms už gražų sesutės prisimi-nimą ir vaišes.

K. P.

— Buvęs policininkas Frank J. Coppola buvo pasodintas Richmond, W. Va., elektros kė-dėn, už žiaurų nužudymą mo-ters vogimo metu.

TORNADOS

If one struck, would you know what to do?

Tornados respect no geographic boundaries. Over the last five years, 4,245 tornados have touched down in 46 different states. While they can occur anytime, March through August are considered the "danger" months. State Farm Fire and Casualty, a major home insurer, offers the following suggestions to help you get ready for the coming tornado season:

GETTING PREPARED

- Know how to get emergency weather information in your community and know what it means.
- A National Weather Service "tornado watch" means conditions are right for tornadoes to form.
- "Tornado warning" means a tornado has been sighted, take cover.
- Most communities use sirens or horns to warn of a tornado sighting; know what your system is and what it does.
- Plan and practice what your family will do in case of a tornado.
- Have a prearranged place in your home (basement if you have one or interior room or under stairway if you don't) to go to for shelter.
- If you're in a mobile home, get out. If a shelter is available, go to it. If not, lie in a ditch or other depression.
- If you're in a car, get out. Lie in a ditch or other low area.
- Be sure you have the right kind of insurance and enough of it to cover all damage a tornado could do.
- Make an inventory of everything in your house and keep it in a safe place away from home (in a safe deposit box). It will be a great help in speeding payment for your losses.

IF IT HAPPENS

- Cooperate fully with law enforcement and disaster service officials. Check your local news media for instructions and information on emergency services available.
- Notify your insurance agent of your loss as soon as possible. He can advise you what to do next.
- Stay with your property to guard against vandalism or looting until law enforcement agencies organize protection.
- Protect against additional damage. board up broken windows or holes in the walls or roof, cover or otherwise protect furnishings from further damage by rain or wind. If necessary, have utilities turned off to prevent damage from explosion or fire.
- Don't be rushed into signing repair contracts. Day-night repairmen often prey on tornado victims. Be sure you know with whom you're dealing. Your insurance agent or adjuster should be able to help; or ask your Better Business Bureau or friends or relatives to recommend someone.
- Keep receipts for all repairs and additional living expenses. Most homeowners insurance contracts will reimburse these costs; casualty losses exceeding \$100 that aren't reimbursed are generally tax deductible.

Cortaid
for the temporary relief of minor
SIGN IRRITATIONS,
ITCHING AND
RASHES

Cortaid Cream

ALL YOU NEED FOR MINOR ITCHES AND RASHES.

KNOW YOUR HEART

Every time your heart pumps blood, it has to push through a maze of arteries and veins. If one of these vessels becomes blocked, your heart has to work much harder to get the blood flowing. This can lead to a heart attack or stroke.

HELP YOUR HEART FUND

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2333 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorij
Asociacijos

AMBUSANSO PATARNAVIMAS

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICE)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1211
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 874-4418

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: Olympic 2-1841

PETRAS BIELIŪNAS

4248 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: Lafayette 2-3878

Savaitgalis prie Michigano ežero

Nors šio straipsnio autorius gyvena tik 14 mylių atstume (pietų link) nuo Michigano ežero, bet paskaičius mūsų lietuviškoje spaudoje apie vieno savaitgalio "linksmybes", nutarėme sudaryti trijų automobilių karavaną ir šiltą šeštadienio popietę (liepos mėn. 21 d.) atirandame Union Pier, Mich., kur iniciatoriai K. Pocius ir V. Petruskas lietuvių salėje (tvanki ir nevisinama Bellejaus pastogė) suruošė "Dirvos" laikraščiai paremti "klumpių sunesimą".

Liepos mėn. 28 d. "Draugo" Nr. 155 skaitome paties V. Petrusko atsiliepimą apie "gražiai praėjęs vakaras".

Sena lietuviška patarlė sako: "Kas pakels šuniui uodegą, jei ne pats".

Nesu muzikos ar dainos kritikas, todėl apie solistes ar pianistes išpildytą programą neturiu teisės reikšti savo nuomonės.

Žuolas Stelmokas — be priežiūros... rėžė iš pečių, ligi pat vidurnakties... Bet kai panorom kuo nors atsigavinti ir išgirdome, kad Scotch bonkelė — \$20, V.O. bonkelė — \$18, atskiras "šats" — \$1.50, gi konjako "šats" net \$2, jau nekaltant, kad dėl gabalėlio ledo reikėjo "pabažnai" maldauti. Žinoma, po šio užsi-rekomendavimo, mūsų nuotai-ka pablogėjo. Apie kokį nors užkandį nebuvo nei kalbos, nors keli tuzinai sumuštinų, ar ko nors panašaus, būtų "dingę" per trumpą laiką.

Pabaigai, šio vakaro rengėjai skaičiuokite pelną "šimtinėmis", bet ateityje panašia proga ir tų pačių asmenų suorganizuotame parengime mūsų nelaukite...

Laimė, kad prieš važiuojant į V. Petrusko "Bellejaus pastogę", sustojome garsioje Kairačių lietuviškoje vasarvietėje "Gintaras", ieškodami ko nors užvalgyti.

Užvalgėme neblogai, bet "lietuviškoje" valgykloje lietuviš-

kai susikalbėti jau negalima. Vienas kitas pagyvenęs vakarie-niautojas užkalbintas, po poros lietuviškų sakinių, pradėjo šve-heldžioti angliškai... Ot, tau ir "Lietuviška vasarvietė"!!!

Jeigu mūsų atsilankymą į Union Pier lydėjo nusivylimas, tai sekantią dieną (liepos mėn. 25 d.) važiuojame laimės ieško-ti kitur.

Štai Beverly Shores Lietuvių Dukterų Draugijos skyrius ren-gia savo gegužinę p.p. STAN-KČNŲ sodelyje. O kodėl nepa-bandyti laimę ir atsilankyti pas Lietuvos Dukteris?

Nuvažiavom ir neapsivylėm. Sakytai, visu šimtu nuosimčių neapsivylėm.

Skaniai paruošti ir labai tvar-kingai dalinami pietūs — tik penkinė. Gėrimėlio kiek ir ko-kių tik širdelė nori — tik vien-s doleriukas. Na, o svečių nuotaika — puikusia.

Rengėjų pasiruošimas šiai ge-gužinei puikus. Viskas vyksta labai sklandžiai. Malonu žiūrėti kaip tautiečiai grupuojasi prie laimėjimais apkrauto stalo ar prie baro, o p. Stankūno humo-ras pralinksmina ir senus, ir jaunus.

Tikrai, tos mielos ir nušip-džios Beverly Shores gyvenan-čios Lietuvos Dukterys, mes at-silankę pas Jus pirmą kartą esame sužavėti ir ateityje ban-dysime progos nepraleisti ir Jūsų parengimuose dalyvauti.

Suvalkiėtis

MICHIGANAS — ŠAL-POS ROJUS

Michigane dažnai pamatysi prie automobilio prilipytus aiš-kius lipinukus: Michigan Wel-fare Paradise. Jie nusako esa-mą būklę, nes Michigane yra mokamos žymiai didesnės šal-pos negu kuriose kitose kaimy-ninėse valstijose. To pasekoje daugelis iš kitų valstijų šalpas gauti patraukia į Michigana. Žinoma, šalpos pinigai ne-

krinta iš dangaus, bet juos iš-mažina iš dirbančiųjų uždar-bių ir nuosavybes turinčiųjų žmonių. Politikieriai kalba, kad šalpų davimas ir jų didumas bus aptvarkyta, bet kol kas tuo reikalu nieko konkretaus ne-daroma.

J. J-tis

PAPRATIMAS BŁOGESNIS UŽ PRIGIMIMĄ

Labai ir labai teisinga ši lie-tuvių patarlė. Dabar visi gyve-nime šunis karia ant aukštų nuosimčių, būk tai yra vienin-telė ekonomijoje recesijos ir nedarbo blogybė. Amerikiečiai nuo seniai gyvena sąvoka: "No money down — years to pay". Viską ir viską pirkits kreditan. Neįpratę pinigų daugiau sutau-pyti ir tik paskiau ką nors pirktis. Bilijonais ir bilijonais įs-skolinimas irgi nesveikas eko-nomijai.

Išsipūtusios pramonės gami-nių ir įvairių patarnavimų kai-nos kraštą veda į chaosą. Auto-mobilių pramonėje dejuoja dėl sumenkėjusio biznio. Žmonės važinėja senesnėmis mašinomis, nes naujų kainos nepaprastai išpūstos ir neprilygsta savo gamybos kokybei. International

Harvester žemės ūkiui gamina-spaudžia iš dirbančiųjų uždar-bių ir nuosavybes turinčiųjų savo turimais milijoniniais nuostoliais. Visa bėda tai pa-dingėn iškeltos gaminių kainos. Ckininkai verčiasi tik remon-tuodami savo senas ūkio ma-sinas, nes naujos neįkandamos nupirkti. Padėtis bloga, bet kaip iš jos išbristi?

J. J-tis

AL HAIG MOKĖ KALIFOR-NIJOS TEISININKUS

SAN FRANCISCO, Calif. — Gen. Aleksandras Haig, niekad teisės nestudijavęs, pirmadienio vakare pasakė kalbą 3,800 Kali-fornijos teisininkų. Matyt, kad teisininkai turėjo ko iš genero-lo pasimokyti, jeigu jie už pu-sės valandos paskaitą jam sumo-kėjo \$20,000.

Gen. Haig, buvęs Valstybės sekretorius, teisininkams pasakė, kad jis buvo ketvirtas žmogus, kuris būtų turėjęs eiti prezidento pareigas, jeigu kas prezidentui ir Kongreso pirmi-ninkams būtų atsitikę.

Visi manė, kad Haig kalbės apie JAV užsienio reikalus, bet jis pačioje pradžioje pasakė, kad užsienio reikalų nelies. Bet jis pastebėjo, kad mažinant krašto apsaugos išlaidas, ekono-minių valstybės reikalų nepatai-

sys. Už šią pastabą teisininkai smarkiai plojo buvusiam sekre-toriui. Krašto finansų jis nestu-dijavo, bet teisininkams patiko jo pastaba, nes teisininkai, ma-tyt, dar mažiau žinojo.

Vienas teisininkas paklausė, kodėl jis iš Valstybės departa-mento išėjo. Haig neiškinęs, nes tai būtų buvęs užsienio po-litikos klausimas, o jis prižadėjo šio klausimo neliesiti.

— Japonijos švietimo minis-teris atsiprašė kiniečių už klai-dą karo su Kinija istorijoje. Daugiau panašių istorijų japo-nai nelies.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$326.

TRUMPAI

— Vilnius Brazenas š. m. rug-piūčio 14 d. 6 val. vak., šaulių namuose, 2417 West 43rd St. Chicago, skaitys paskaitą "Lais-vės kovos keliai ir klystkeliai". Visi maloniai kviečiami į šią įdomią paskaitą atsilankyti. Pa-skaitininkas atsakinės į paklau-simus. Įėjimas nemokamas. "Laisv. Lietuvos" Redakcija

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimėi REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMIAIS. DEL VISU INFORMACIJŲ KREPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

2 po keturis. medinis, Brighton Parke. \$39,500. Savininkas duoda paskola.
2 po 4-ris, medinis, įrengtas sklepa. 72-ros ir Campbell. \$39,000.
6 butų mūrinis. 4 mašinu mūrinis ga-ražas. \$17,600 pajamų. Arti 64-tos ir Kedzie.
2 sklypai arti vandens. Hot Springs Village.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY
2951 West 63rd Street

GAGE PARK APYL. SAVINIKAS PARDUODA 2 aukštų mūrinį namą. Apšildomas. Pirmam aukšte 3 miegami, 2-me aukšte 2 miegami, ir butas rūsyje. 64,000. Skambinti 925-7626

HFLP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikia

ORLAND PARKE, Chicago's priemiestyje, reikalinga lietuviš-kai kalbanti moteris vaikų prie-žiūrai. Geras atlyginimas, gali-ma gyventi vietoj. Paskambinus 349-1911, galima susitarti dėl sąlygų.

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

MISCELLANEOUS
Ivairūs dalykai

MRS. WANDA PALM & CARD READER
ALSO SPIRITUALIST READINGS
She Can Help You With Any Problems You May Have.
For further information
Call 971-1445

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsa-kymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas au-terių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali dau-padėti teisininko PRANO ŠULC-o darbštis, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūdovos" šleista knyga su legaliskomis ormomis.
Knyga su fornomis gaus-na Naujienų administracijoje.

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turto Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiešiuose, greiti, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensin-kams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
6445 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rū-šių stogus. Už darbą garan-tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Leidrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5998

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės pra-symai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapella, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evanston, Park, Ill.
60642. 424-8454
State Farm Fire and Casualty Co.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniai pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KI-TUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

JAU ATSPAUDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ ISLEIDO ČICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,
2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline.
Don't be a Born Loser!

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydy-tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1906 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą — \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais — \$4.00
Minkštais viršeliais, tik — \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik — \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiantus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVILIENIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė or-ganizacija, lietuviams šitiekai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — stiples kultūrinis darbas, gelbėti ir kitiems, kurie tuo darbu dirba.

SLA — mokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nelieko peiza, na-rinam patarnauja tik savikalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivilienuje apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, niekiančiam suktojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — valius apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopų vyra vienoje lietuvių kolonijoje. Kreiptis į savo apylinkės SLA knopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės į SLA lastrakytį.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
887 W. 29th St.
Tel. (212) 543-2218

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS 619 puslapių, kietų viršelių knyga KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608